

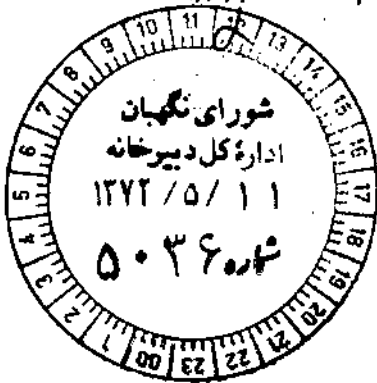
جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

۷۳۱۰

۱۳۷۲ / ۵ / ۱۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی
حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای ناطق نوری

لایحه «بکارگیری سلاح توسط مامورین انتظامی
در موارد ضروری» که بنابه پیشنهاد وزارت کشور
در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۳/۳ هیات وزیران به تصویب
رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم
می شود.

اکبر هاشمی رفسنجانی

رئیس جمهور

رونوشت :

دفتر رئیس جمهور ، دفتر معاون اول رئیس جمهور ،
دفتر هیات دولت ، شورای نگهبان ، دفتر معاونت حقوقی
و امور مجلس رئیس جمهور ، وزارت کشور ، وزارت
امور اقتصادی و دارایی ، سازمان برنامه و بودجه .

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

باعنایت به ضرورت به کارگیری اسلحه توسط مامورین جهت انجام وظایف قانونی در موارد حساس که بعضاً موجب مرگ یا نقض عضو متهمین می شود و با توجه به اینکه فقدان ضابطه قانونی مناسب که مصونیت این گونه مامورین را از عواقب کیفری عملی که جهت اجرای وظایف قانونی و حفظ امنیت شهروندان اقدام نموده اند تعیین نماید، موجبات دلسردی مامورین مزبور در انجام وظیفه و عدم استفاده از اسلحه در شرایطی و جسارت و کم توجهی متهمین نسبت به اخطار مامورین را فراهم می آورد و به منظور برخورداری مامورین از حمایت قانونی در شرایط مزبور و جلوگیری از سوء استفاده از خلاء قانونی، لایحه زیر جهت طی تشریفات قانونی تقدیم می شود:

«لایحه قانونی بکارگیری سلاح توسط مامورین انتظامی در موارد ضروری»

ماده ۱- مامورین انتظامی موضوع این قانون مامورین مسلحی هستند که نسبت به استقرار نظم و امنیت و جلوگیری از فرار مرتکب یا متهم و یادرمقام ضابط قوه قضاییه به تفتیش و کشف جرائم و یا اجرای احکام قضایی در قلمرو کشور جمهوری اسلامی ایران موظف باشند.

ماده ۲- مامورین انتظامی موضوع این قانون باید شرایط زیر را داشته باشند:

- ۱- سلامت جسمانی و روانی متناسب با ماموریت محول شده.
  - ۲- داشتن آموزشهای لازم در راستای ماموریتهای محول شده.
  - ۳- تسلط کامل در بکارگیری و استعمال اسلحه ای که در اختیار آنها گذارده می شود.
  - ۴- آشنایی کامل به قانون و مقررات مربوط به استعمال اسلحه.
- ماده ۳- مامورین انتظامی در موارد زیر حق استعمال سلاح را دارند:
- ۱- برای دفاع از خود در برابر کسی که با اسلحه به آنان حمله نماید.
  - ۲- برای دفاع از خود در برابر یک یا چند نفر که بدون اسلحه حمله می آورند ولی اوضاع و احوال طوری باشد که بدون استعمال اسلحه مدافعه شخصی امکان نداشته باشد.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

۲

- ۳- در صورتی که مامورین مذکور مشاهده کنند که یک یا چند نفر مورد حمله واقع شده و جان آنان در خطر است.
- ۴- برای دستگیری سارق مسلح و قاطع الطريق و کسی که اقدام به ترور و یا تخریب و یا انفجار نموده و در حال فرار باشد.
- ۵- در موردی که شخص بازداشت شده یا زندانی از بازداشتگاه یا زندان و یا در حال انتقال فرار نماید، از اقدامات دیگر برای دستگیری و یا توقیف وی استفاده کرده و ثمری نبخشیده باشد.
- تبصره - آیین نامه اجرایی این بند توسط وزارت خانه های کشور و دادگستری تهیه و پس از تصویب هیات وزیران به اجرا گذاشته خواهد شد.
- ۶- برای حفظ اماکن انتظامی (مقر نیروهای انتظامی از قبیل مرکز فرماندهی ، ستاد ، پاسگاه ، پایگاه ، انبار سلاح یا مهمات و مرکز آموزشی).
- ۷- برای حفظ سلاحی که جهت انجام مأموریت در اختیار آنان می باشد.
- ۸- برای حفظ اماکن طبقه بندی شده بویژه اماکن حیاتی و حساس در مقابل هرگونه هجوم و حمله جهت ترور ، تخریب ، آتش سوزی ، غارت اسناد و اموال ، گروگانگیری و اشغال.
- تبصره - در موارد فوق در صورت اقتضای شرایط ، اخطار قبلی الزامی است.
- ماده ۴- مامورین انتظامی برای اعاده نظم و کنترل راهپیمایی های غیر قانونی مسلحانه ، فرو نشانیدن شورش و بلوا و نا آرامی هایی که بدون استعمال سلاح به آنها امکان پذیر نباشد ، حق استعمال اسلحه را به دستور فرمانده عملیات ، در صورت تحقق شرایط زیر دارند :
- الف - قبلاً از وسایل دیگری مطابق مقررات استفاده شده و موثر واقع نشده باشد .
- ب - قبل از استعمال اسلحه با اخلا لنگران و شورشیان نسبت به استعمال اسلحه اتمام حجت شده باشد .
- تبصره ۱ - تشخیص نا آرامی های موضوع ماده (۴) بر عهده رئیس شورای تامین (استان و شهرستان) می باشد .
- تبصره ۲ - آیین نامه اجرایی ماده فوق توسط وزارتخانه های کشور و دادگستری تهیه و پس از تصویب هیات وزیران به اجرا گذاشته خواهد شد .
- ماده ۵ - تیراندازی به سوی وسایط نقلیه به منظور متوقف ساختن آنها توسط مامورین انتظامی در موارد زیر مجاز است .
- الف - در صورتیکه وسیله نقلیه بنا به دلایل معقول و یا اطلاعات موثق حامل مواد مخدر یا سلاح و مهمات جنگی باشد .

ب - در صورتیکه از وسیله نقلیه برای تهاجم عمدی به مامورین و یا مردم استفاده شده باشد.

ماده ۶ - مامورین انتظامی در صورتی می توانند به سوی وسایط نقلیه تیراندازی نمایند که قبلاً با صدای بلند و رسا و سایر علائم هشدار دهنده به راننده وسیله نقلیه ایست داده و راننده به اخطار ایست توجهی ننموده و اقدامات احتیاطی دیگر موثر واقع نشده باشد. در اینصورت صرفاً باید وسیله نقلیه به منظور متوقف ساختن مورد هدف قرار گیرد.

ماده ۷ - مامورین انتظامی هنگام استعمال سلاح باید حتی المقدور پاها را هدف قرار بدهند و مراقبت نمایند که اقدام آنان منجر به فوت نشود و به اشخاص ثالث که دخیل در ماجرا نمی باشند آسیب نرسد.

ماده ۸ - مواظبت و مراقبت از حال مجروحین بر عهده مامورین انتظامی است و باید در اولین فرصت آنان را به مراکز درمانی برسانند.

ماده ۹ - روسا و فرماندهان مربوط مکلفند قبل از اعزام مامورین حدود اختیارات و مسوولیتهای آنان را گوشزد نمایند.

ماده ۱۰ - مامورینی که آموزش کافی در مورد سلاحی که در اختیار آنان گذارده شده است ندیده اند باید مراتب را به فرمانده خود اطلاع دهند و در صورتیکه مامورینی به این قبیل افراد محول شود فرمانده مسوول عواقب ناشی از آن خواهد بود مشروط بر اینکه مامور در حدود دستور فرمانده اقدام کرده باشد.

ماده ۱۱ - سلاحی که در اختیار مامورین انتظامی قرار داده می شود باید متناسب با موضوع ماموریت و وظیفه آنان باشد.

ماده ۱۲ - در مواردی که مامورین انتظامی برای انجام وظایف قانونی خود احتیاج به کمک نیروهای نظامی داشته باشند نیروهای نظامی مکلفند همکاری نموده و تحت امر مسوول واحد انتظامی مربوط عمل نمایند و افراد نظامی نیز موافق این قانون استعمال سلاح می نمایند.

تبصره - نحوه استمداد از نیروی نظامی و همکاری آنان با مامورین انتظامی بموجب آیین نامه ای خواهد بود که توسط وزارت کشور و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و ستاد فرماندهی کل قوا تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۳ - مامورینی که با رعایت کامل مقررات این قانون مبادرت به استعمال سلاح نمایند از این جهت هیچگونه مسوولیت جزایی یا مدنی نخواهند داشت.

ماده ۱۴ - در صورتیکه مامورین با رعایت کامل مقررات این قانون استعمال سلاح نمایند و در نتیجه آن، شخص یا اشخاص بیگناهی مقتول و یا مجروح شوند یا خسارت مالی بر آنان وارد شود پرداخت دبه و جبران خسارت بر عهده سازمان مربوط خواهد بود و دولت مکلف است همه ساله بودجه ای را به این منظور اختصاص داده و در اختیار نیروی انتظامی بگذارد.

مفاد این ماده در مورد کسانی هم که قبل از تصویب این قانون مرتکب اعمال مذکور شده اند جاری است.

ماده ۱۵ - نیروی انتظامی می تواند در مواردی که مقتضی بداند علاوه بر جبران خسارت وارده در قبال صدمات جانی و ضرر و زیان مالی که مامورین انتظامی در جهت انجام وظیفه طبق این قانون متحمل شده اند، مطابق مقررات به ماموران مذکور کمک مالی نماید.

ماده ۱۶ - نحوه تامین و پرداخت وجوه مذکور در مواد (۱۴) و (۱۵) به موجب آیین نامهای خواهد بود که توسط وزارت کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۷ - هر گاه مامور برخلاف مقررات این قانون استعمال سلاح نماید حسب مورد به مجازات عمل ارتكابی وفق قوانین محکوم خواهد شد.

ماده ۱۸ - کلیه قوانین و مقررات قبلی مربوط به استعمال اسلحه موضوع این قانون ملغی اعلام می شود.

ماده ۱۹ - مامورین مسلح دستگاههایی که طبق قانون برای حفاظت ازا اموال و منابع و تاسیسات، گارد اختصاصی تحت نظر خود دارند، در زمینه بکارگیری سلاح در موارد ضروری، مشمول مقررات این قانون می باشند.

وزیر کشور
۱۳۰۴/۱۱/۲۱

رئیس جمهور
۱۳۰۴/۱۱/۲۱

وزیر امور اقتصادی و دارایی

تاریخ

ورود به اداره قوانین شورای نگهبان
تاریخ ثبت: ۱۳ / ۱ / ۱۳۰۴
شماره ثبت:
شماره دفتر کل:
شماره شناسه:
صفحه: